

נציבות שירות המדינה הודעות

הודעה פד/15

כ' באלול התשפ"ד (23.09.2024)

הודעה מס' פד/15

למידה עצמית

1. שוק העבודה ותהליכי הלמידה הארגונית עוברים בשנים האחרונות תמורות רבות, בשל מהפכת הטרנספורמציה הדיגיטלית; שינויים בציפיות של עובדים בכל הקשור להזדמנויות הלמידה במקום העבודה שלהם; שינויים בהרגלי הלמידה והרגלי צריכת התוכן בציבור הכללי; ובשל אפשרויות והזדמנויות חדשות בתחום מתודולוגיות הלמידה (כמו כניסתם של פתרונות למידה דיגיטלית).
2. תמורות ותהליכים אלו מצריכים התאמות במודל ההפעלה של מערך הלמידה בשירות המדינה, לרבות הרחבת השימוש בכלים דיגיטליים מתקדמים ומתודות למידה שונות. זאת, על-מנת לעצב שגרת למידה אחרת התואמת את צרכי הלמידה של עובדי שירות המדינה.
3. בהתאם, לאור המסקנות שעלו מתוכנית חלוץ (פיילוט) שהתקיימה במשך שלוש שנים, החליטה נציבות שירות המדינה לאפשר לעובדי המדינה "למידה עצמית" דיגיטלית באופן קבוע. הלמידה תתבצע לאחר אישור מהממונה הישיר על העובד, בתיאום עם יחידת הלמידה הארגונית, ובהתאם למפורט בתיקון התקש"יר המצורף להודעה זו.
4. מתכונת זאת תסייע להטמעת "תרבות של למידה בשירות המדינה", ו"למידה כדרך חיים" (Lifelong learning) בקרב עובדי ועובדות שירות המדינה.
5. התיקון לתקשיר בהתאם לנ"ל ותיקונים נוספים כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותרותיהם			להוציא את הדפים שכותרותיהם			אסמכתא
(דף אחד)	51.353	- 51.342	(דף אחד)	51.353	- 51.342	פד/15 (פסקה 51.354)
(דף אחד)		51.361	(דף אחד)	51.361		שעות עבודה בהתאמה להודעת נש"מ פד/10.
(דף אחד)	51.371 (עמ' 1)		(דף אחד)	51.371 (עמ' 1)		התיקונים מסומנים בקו אנכי משמאל לפסקה 51.371.
(דף אחד)	51.371 (עמ' 3)		(דף אחד)	51.371 (עמ' 3)		

- (ט) הצעת מועמדים להדרכה בכל התחומים, במסגרת הפעולות של נציבות שירות המדינה או בכל מסגרת אחרת;
- (י) השתתפות בהכנת תקציב ההדרכה;
- (יא) הכנת תכנית הדרכה שנתית במשרד על כל יחידותיו;
- (יב) אישור הוצאות כספיות למטרות הדרכה במסגרת התקציב המאושר ואישור תשלום למרצים, למדריכים וכדומה, בכפוף להוראות ולתעריפים שקבעו נציבות שירות המדינה והחשב הכללי;
- (יג) פיקוח על פעולות רצופות של ההדרכה, כלליות ואינדיוידואליות, ומתן חוות דעת על שיטות ההדרכה לשם שיפורן.

51.343

אחראי להדרכה מוסמך לאצול את הסמכויות המפורטות בפסקאות 51.351, 51.353, 51.361 ו-51.371 לממונה על ההדרכה במשרד, הודעה על כך תימסר למנהל אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה.

51.35 - השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "הכשרה"

51.351

- (א) האחראי להדרכה מוסמך לאשר השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "הכשרה" (לפי פסקה 51.112);
- (ב) הייתה ההכשרה מבוצעת מחוץ לשירות, רשאי האחראי לאשר השתתפות עובד בה רק לאחר שקבע את התנאים לשיתופו של העובד, או לאחר שקבעה נציבות שירות המדינה את התנאים לשיתופם של עובדי המדינה בפעולות המוסד הנדון לצורכי הכשרה, והודיעה על כך למשרדים.

51.352

התעוררו חילוקי דעות אם פעולת הדרכה היא מסוג "הכשרה" או "השתלמות", יבקש המשרד את חוות דעתו של אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה.

51.353

- (א) החליט האחראי להדרכה על השתתפותו של עובד בפעולת הדרכה מסוג "הכשרה", רשאי הוא לקבוע שהמשרד יישא בכל הוצאות הכספיות הקשורות בתכנון, בארגון ובביצוע של הפעולה, וכן רשאי הוא לאשר היעדרות מן העבודה בתשלום, בשעות העבודה, או מחוץ לשעות העבודה, הכול בהתאם לתנאים שנקבעו לצורך קיום הפעולה הנדונה, המשכה, מיקומה, ושאר תנאים, ובלבד שהתקופה שבה נעדר העובד מן העבודה בתשלום, בין לימים שלמים או לחלקי ימים, בין ברציפות ובין בכמה המשכים, תסתיים תוך 12 חודשים מיום תחילתה;
- (ב) האחראי להדרכה רשאי לקבוע שהמשרד ישתתף בהוצאות העובד (כולן או מקצתן) בקשר לפעולת ההדרכה, מסוג "הכשרה" נוסף על משכורתו. בבואו להחליט על היעדרות מלאה או חלקית ועל השתתפות כספית מלאה או חלקית יתחשב האחראי להדרכה בשיקולים הבאים:
1. חיוניות ההכשרה לשיפור מילוי תפקידיו של העובד;
 2. התועלת שהמשרד יפיק מפעולת ההדרכה, או הפגיעה שתיגרם למשרד אם לא תאושר ההשתתפות של העובד;
 3. שיקולים של קידום העובד וכן שיקולים ארגוניים, כספיים וכיוצא באלה;
 4. הערכת הסיכוי שההתחייבות לשרת לאחר השתתפות בפעולות הדרכה תוכל להתממש, בהתחשב בכל הנסיבות.
- (ג) היה משך ההכשרה והיעדרות העובד לתקופה ארוכה מ-12 חודש, יפנה האחראי להדרכה לוועדת ההשתלמות המרכזית;
- (ד) הייתה ההדרכה מסוג "הכשרה" בחוץ-לארץ, לכל תקופה שהיא, יביא האחראי את העניין לאישור ועדת ההשתלמות המרכזית (ראה סעיף 51.24).

51.354

למידה עצמית

בפסקה זו -

- "למידה עצמית במסגרות דיגיטליות" - פעולות הדרכה דיגיטליות שפותחו על-ידי המשרד; לימודים במסגרת לא פורמליות כגון: לומדות, קורסים מקוונים; קפסולות למידה; קורס מקוון מרובה משתתפים (MOOCs); סמינרי רשת (וובינרים); מפגשי למידה מקוונים בארץ ובחו"ל; וכן לימודים במסגרת קורסים הנערכים בצורה היברידית בהתאם להנחיות אגף בכיר למידה ורווחה ארגונית בנושא זה;
- (א) בהתאם להנחיות אגף בכיר למידה ורווחה ארגונית, משרד רשאי לאשר לעובד שעות שמיועדות ללמידה עצמית במסגרות דיגיטליות בשכר;
- (ב) הממונה הישיר יגדיר את מסגרת הלימודים (תכנים והיקף שעות) הנדרשת בשיתוף עם העובד, מתוך מטרה לשמר או לפתח את רמת הכשירות הנדרשת מהעובד במסגרת תפקידו. לאחר גיבוש תכנית הלמידה מול העובד, יעביר הממונה הישיר עדכון על כך לממונה על ההדרכה במשרד;
- (ג) עובד שאושר לו לימודים במסגרת זו, רשאי לדווח עד שעתיים "למידה עצמית" בשבוע. את השעות ניתן לדווח ברצף או כל שעה לחוד; אולם למען הסר ספק, עובד לא יורשה להעביר דיווח על זמן למידה מכוח נסמן זה אם ארכו קצר משעה אחת;
- (ד) ניתן יהיה לבצע את הלימוד העצמי במקום העבודה או במסגרת עבודה מרחוק, וזאת בכפוף להוראות שמפורטות בהנחיית נציבות 3.6 בנושא "גמישות תעסוקתית – עבודה מרחוק וביצוע שעות נוספות";
- (ה) שעות "הלמידה העצמית" יספרו במניין השעות הנוספות. לפיכך, באישור הממונה הישיר ניתן לדווח שעות למידה עצמית גם מחוץ לטווח שעות התקן היומי ומעבר למספר שעות התקן היומי. כמו כן, שעות ה"למידה העצמית" יחושבו לצורך שכר עידוד.

(פד/15)

51.36 - השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "השתלמות"

51.361

- (א) האחראי להדרכה מוסמך לאשר השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "השתלמות" (לפי הוראות פסקה 51.112);
- (ב) החליט האחראי להדרכה כך, רשאי הוא לקבוע שהמשרד יישא בהוצאות הכספיות (כולן או חלקן) הקשורות בתכנון, בארגון ובביצוע של הפעולה וכן לאשר היעדרות מן העבודה בתשלום, כולה או מקצתה, על-פי הכללים הבאים:
1. הייתה ההשתלמות חיונית למילוי תפקידי העובד או לשם קידומו, תאושר היעדרות מן העבודה במשכורת של לא יותר משלושה חודשים וכן יאושר מענק השתלמות בשיעור של עד 75% משכר הלימוד;
 2. הייתה ההשתלמות רצויה ועשויה להשפיע בצורה חיובית על פיתוחו של העובד, תאושר היעדרות חלקית מן העבודה במשכורת ובלבד שתקופת ההשתלמות בכללה תתחיל ותסתיים תוך תקופה של שלושה חודשים;
 3. אישר האחראי להדרכה היעדרות חלקית כנ"ל, יהיה על העובד להחזיר את זמן ההיעדרות או לזקוף את יתרת ההיעדרות לחשבון חופשת מנוחה, כפי שיקבע האחראי להדרכה בהסכמתו של העובד ובכפיפות להוראות החוק בדבר שעות נוספות ובדבר חופשת מנוחה;
 4. אישר האחראי להדרכה היעדרות חלקית כנ"ל, רשאי הוא לאשר גם השתתפות בעלות ההשתלמות עד כדי מחצית מכלל ההוצאות.
- (ג) היה משך ההשתלמות ארוך משלושה חודשים (היעדרות מלאה או חלקית) יפנה האחראי להדרכה לוועדת ההשתלמות המרכזית בצירוף פירוט המלצותיו (ראה סעיף 51.24);
- (ד) לעניין השתלמות בחוץ-לארץ, ראה פסקאות 51.242 (ב) ו-51.249;
- (ה) שיעורים פרטיים ללימודי שפות זרות:
1. כעיקרון אין לאשר לימודי שפה זרה באמצעות מורים פרטיים ("אחד על אחד" - מורה אחד המלמד עובד אחד);
 2. יחד עם זאת, במקרים חריגים ומיוחדים כשמדובר בעובד שלימודים באמצעות שיעורים פרטיים חיוניים לצורך תפקידו ואין אלטרנטיבה לימודית קבוצתית אחרת ללימודים אלו, רשאי המשרד לאשר לימודים באמצעות שיעורים פרטיים באופן חד פעמי, בכפוף לשני התנאים המצטברים הבאים:

- (א) מסגרת הלימודים אינה עולה על 50 שעות;
- (ב) עלות הלימודים אינה עולה על סכום כפי שיקבע החשב הכללי ויפורסם על-ידי אגף בכיר הדרכה והשכלה בנציבות שירות המדינה.
- במקרים בהם מבקש המשרד לאשר לעובד, שיעורים פרטיים בשיעור הגבוה באחד מהנסמנים הנ"ל יש להפנות בקשה מנומקת, בהמלצת מנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך, לוועדת ההשתלמות המרכזית בנציבות שירות המדינה. הנחיה זו חלה על כל עובדי שירות המדינה בכל רמות המשרד, למעט עובדי משרד החוץ.
- (עא/14)
- (ו) השתלמות על חשבון חברות עסקיות
1. עובד מקבל משכורת ותשלומים אחרים המגיעים לו מאוצר המדינה בלבד, ואין הוא רשאי לקבל בעד עבודתו או בקשר עמה טובת הנאה מאדם, אלא אם הדבר מותר לפי הוראות התקשי"ר (ראה פרק משנה 42.7). בכדי להסדיר את השתלמותם של עובדי המדינה במימון גופים עסקיים נקבעו ההסדרים המפורטים להלן:
- (א) השתתפות בהשתלמות בארץ או בחוץ-לארץ שהמימון לה בא מגופים עסקיים, טעונה אישור ועדת ההשתלמות המרכזית (להלן - "הוועדה המרכזית") הפועלת לפי הוראות סעיף 51.24;
- (ב) בקשות לאישור השתתפות בהשתלמות על-ידי גופים עסקיים, יוגשו בכתב לוועדה המרכזית על-ידי הנהלת המשרד או היחידה ויפורטו בהן: שמות המועמדים ליציאה להשתלמות, מטרת ההשתלמות, מקומה, משך הזמן, הגורם המממן וסעיף התקציב ממנו ישולמו הכספים. לבקשה יצורפו חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד המבקש, הזמנת הגוף העסקי, ופרטי תכנית ההשתלמות המוצעת;
- (ג) אין להיענות להצעה להשתתף בהשתלמות ואין להשתתף בהשתלמות על חשבון גופים עסקיים, בתקופה בה מתנהל משא ומתן עם הגוף העסקי לרכישת ציוד או שירותים וכל עוד לא הושלמה העסקה סופית ובאורח מחייב;
- (ד) ניתן לאשר השתתפות בהשתלמות על חשבון גופים עסקיים, אם מדובר בהשתלמות של ממש ובנושא קונקרטי הנעשית מכוח התחייבות שקיבל על עצמו הגוף העסקי בהסכם לרכישת ציוד או שירותים, ובלבד שההשתלמות מתקיימת במסגרת קורסים או במסגרות אחרות המתקיימות על-ידי אותו גוף וההשתלמות נעשית במתקני הגוף העסקי ומשולבת בה עבודה מעשית;
- (ה) ניתן לאשר השתתפות בהשתלמות על חשבון גופים עסקיים - אף אם לא התחייב לכך הגוף העסקי בהסכם - אם ההשתלמות מיועדת ללימוד טכניקות שימוש חדשות בציוד של אותו גוף המצוי בשירות במגמה לנצלו טוב יותר;
- (ו) אושרה השתתפות בהשתלמות על חשבון גוף עסקי - יעביר אותו גוף את המימון הכרוך בהשתלמות לחשב המשרד או היחידה הנוגעים בדבר; הסכומים יתוקצבו בסעיף מיוחד בתקציב המשרד או היחידה; לגוף המממן לא תהא כל שותפות בקביעת המשתלם;
- (ז) עובד שאושרה השתתפותו בהשתלמות, יקבל את כל התשלומים הכרוכים ביציאתו להשתלמות ובשהייתו במקום ההשתלמות ממשרדו במסגרת התקציבית המיועדת. בכל מקרה לא יהיה רשאי העובד לקבל תשלומים או הטבות כלשהן מן הגוף העסקי (ראה גם סעיף 42.72).

2. שיקולי הוועדה - מימון על-ידי חברות עסקיות בדיוניה לגבי בקשות להשתלמויות על חשבון חברות עסקיות, תבחן הוועדה המרכזית אם אין בהשתלמות משום פגיעה בטוהר המידות ותשקול את הנקודות הבאות:
- (א) האם העובד מועסק בתפקיד ניהולי הכולל קבלת החלטות הרלוונטיות לחברה העסקית המממנת את ההשתלמות;
- (ב) תרומת ההשתלמות לשירות המדינה ולמשרד;
- (ג) מידת ההתאמה בין תפקידו של העובד לבין נושא ההשתלמות;
- (ד) קיומה של מסגרת תקציבית של החברה למימון ההשתלמות;
- (ה) התחייבויות חוזיות של החברה לקיום ההשתלמות;
- (ו) לא תאשר השתתפות עובד בהשתלמות בחוץ-לארץ על חשבון גופים עסקיים, אם ניתן לקיימה בארץ.
3. חוות דעת נוספות יו"ר הוועדה המרכזית יבקש, במידת הצורך, גם את חוות דעת נציג החשב הכללי ו/או היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה. (עב/6)

51.37 - השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "השכלה כללית"

51.371

(א) כללי

1. ה"אחראי להדרכה" מוסמך לאשר השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "השכלה כללית", כהגדרתה בפסקה 51.112 המשרד יישא בהוצאות שכר הלימוד והיעדרות בשכר לשם השתתפות בלימודים ובבחינות הנערכים במסגרת מערכת שעות לימוד המאושרת על-ידי הגורם המוסמך של המוסד בו לומד העובד, על-פי הכללים המפורטים להלן:
2. ככלל אישור הלימודים והיקפו לפי פרק משנה זה יהיו תלויים בשיקולים תקציביים, תפקיד העובד, תפקודו וכדומה, ויישקל מחדש בכל שנת לימודים בהתאם לקריטריונים שנקבעו בכל משרד ולמגבלות התקציב.
3. יובהר, כי לעניין אישור היעדרות בשכר לצורך לימודים המפורט בפסקה זו:
- (א) בכל מקום בו נכתב 8 שעות שבועיות, הכוונה היא לשעות התקן היומי של העובד (מספר השעות וטווח השעות של יום העבודה של העובד) ביום ההיעדרות שאושר, וזאת עד ל-8 שעות בשבוע. אישור ההיעדרות לא יחרוג משעות התקן היומי של העובד ומשעות הלימודים הפרונטליות שמתקיימות בהן;
- (ב) המשרד רשאי לאשר היעדרות בשכר לצורך לימודים פרונטליים בלבד ובמהלך החודשים בהם נערכים הלימודים בפועל בשנת הלימודים;
- (ג) אישור ההיעדרות בשכר לצורך לימודים כפוף להנחיות נציבות שירות המדינה המפורסמות מעת לעת. (פ/23)

(ב) השכלה תיכונית

1. רכישת/השלמת השכלה תיכונית, כולל לימודי תג"ת (תעודת גמר תיכון): לצורך רכישת/השלמת השכלה תיכונית/תג"ת - רשאי המשרד לאשר מענק שכר לימוד בשיעור של עד 90% מגובה שכר הלימוד, עד 8 שעות היעדרות בשבוע ועד 4 ימי היעדרות בשנה לבחינות (ליום הבחינה בלבד).
2. השתתפות המשרד בלימודים לצורך השלמת תעודת בגרות
- (א) השתתפות המשרד במימון לימודים לצורך השלמת תעודת בגרות תהיה אך ורק לעובדים העומדים בתנאים המצטברים הבאים:
1. לעובד לפחות 3 שנות וותק בשירות המדינה;
2. לעובד נדרשים לצורך השלמת הבגרות לא יותר משלושה מקצועות לימוד.

- (ב) המשרד רשאי לאשר לעובד העומד בדרישות שלעיל:
1. מענק שכר לימוד בשיעור של עד 75% לכל אחד מהקורסים (ובסה"כ עד שלושה);
 2. היעדרות בשכר ביום בו מתקיימת בחינת הבגרות;
 3. לא יאושרו שעות היעדרות על-חשבון המשרד לצורך לימודים אלה.
- (ג) **הכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים**
- לצורך רכישה או השלמה לתואר הנדסאי או טכנאי מוסמך, לעובדים אשר לימודים אלו יתרמו תרומה משמעותית לעיסוקם ולתיאור תפקידם, רשאי המשרד לאשר מענק שכר לימוד בשיעור של עד 90% מגובה שכר הלימוד, עד 8 שעות היעדרות בשבוע, ובסה"כ לא יותר מ-28 ימי לימוד בשנה ועד 6 ימי היעדרות בשנה לבחינות (ליום הבחינה בלבד). משך הלימודים המרבי (בתכנית מלאה), שבגינו ניתן לאשר מענק שכר לימוד לצורך לימודים לתואר הנדסאי או טכנאי מוסמך, יהיה לא יותר משנתיים. (ע/9)
- (ד) **לימודים במכינה קדם-אקדמית**
1. השתתפות המשרד בלימודים במכינה קדם-אקדמית תהיה רק לעובדים העומדים בתנאים המצטברים הבאים:
 - (א) לעובד לפחות 5 שנות וותק בשירות המדינה;
 - (ב) הלימודים מתקיימים במוסד לימודים המוכר על-ידי המועצה להשכלה גבוהה (אוניברסיטה או מכללה);
 - (ג) משך הלימודים במכינה אינו עולה על שנה.
 2. המשרד רשאי לאשר לעובד העומד בתנאים המצטברים שלעיל: מענק שכר לימוד בשיעור של עד 75% מגובה שכר הלימוד, עד 8 שעות היעדרות בשבוע ולא יותר מ-28 ימי לימוד בשנה ועד 4 ימי היעדרות בשנה לבחינות (ליום הבחינה בלבד).
- (ה) **לימודים במוסדות להשכלה גבוהה לרכישת השכלה אקדמית**
1. כללי
 - (א) אישור לימודים אקדמיים לעובדים המועסקים פחות משנה בשירות המדינה או לעובדים אשר נקלטו לשירות המדינה לתקופה קצובה של עד שלוש שנים, מותנה בהמלצת מנכ"ל המשרד ובקבלת אישור ועדת ההשכלות המרכזית (ראה סעיף 51.24);
 - (ב) כל משרד תיקבע רשימה משרדית המגדירה בהתאם לתחומי פעילותו של המשרד, מהן מגמות הלימוד והמקצועות המועדפים אותם רואה המשרד כחיוניים ובעלי תרומה ממשית למילוי תפקידו של העובד. מגמות הלימוד המועדפות לכל משרד/יחידת סמך יאושרו מראש על-ידי אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה;
 - (ג) לעובדים שתחום עיסוקם מובחן ומוגדר והוא מהווה תחום עיסוק רוחבי בשירות המדינה, כגון: משאבי אנוש, כספים וחשבונות, רכש ולוגיסטיקה ניתן לאשר לימודים אקדמיים בתחום העיסוק;
 - (ד) ככלל, אישור לימודים יינתן לתואר. יחד עם זאת, אישור הלימודים והיקפו יהיה תלוי בשיקולים תקציביים, תפקיד העובד, תפקודו וכדומה, וישקל מחדש בכל שנת לימודים בהתאם לקריטריונים שנקבעו בכל משרד ולמגבלות התקציב;
 - (ה) שכר הלימוד השנתי לצורך לימודים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, יהיה כפי שייקבע מעת לעת על-ידי המועצה להשכלה גבוהה - להלן "שכר הלימוד הבסיסי";
 - (ו) אין לאשר דמי בחינות והוצאות נלוות מסוג כלשהו (כגון: דמי הרשמה, שמירה, ביטוח, בריכה, קנסות, ריבית פיגורים לרבות לימודי אנגלית לפטור שכרונם בתשלום נוסף מעבר לשכר לימוד);
 - (ז) המשרד רשאי לאשר לצורך לימודים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל ו/או במכללות האקדמיות, כמשמעותן בחוק המועצה להשכלה גבוהה, במגמות לימוד המוגדרות על-ידי המעסיק כחיוניות למילוי תפקידו של העובד ותורמות תרומה של ממש למילוי תפקידו ולהעלאת רמתו המקצועית של העובד (כאמור בנסמך 1 ב-ג לעיל), לתואר ראשון, שני, שלישי ולימודי תעודה אקדמיים;

מענק שכר לימוד בשיעור של עד 90% מגובה שכר הלימוד הבסיסי, עד 8 שעות היעדרות בשבוע ולא יותר מ-28 ימי היעדרות בשנה, ועד 6 ימי היעדרות בשנה לבחינות (ליום הבחינה בלבד);

(ח) לבקשת הלימודים יצרף העובד את ציוניו בלימודים בשנה שקדמה להגשת הבקשה.

2. לימודים לתואר ראשון

(א) המכסה המרבית למענק שכר לימוד - שכר הלימוד הבסיסי לתואר ראשון x 3 שנים x אחוז המענק שאושר על-ידי המשרד;

(ב) המכסה המרבית של ימי ההיעדרות בשכר - לא יותר מ-84 ימי היעדרות לכל התואר;

(ג) המכסה המרבית של ימי היעדרות בשכר לצורך השתתפות בבחינות - עד 18 ימי היעדרות בשכר (ליום הבחינה בלבד) לכל התואר;

(ד) משך הלימודים המרבי (בתכנית מלאה) שבגינן ניתן לאשר מענק שכר לימוד כאמור לעיל יהיה לא יותר משלוש שנים;

(ה) לימודי אנגלית לתואר - שכר הלימוד באוניברסיטאות כולל בתוכו גם את עלות קורס האנגלית ברמת הפטור, על-כן, אין לאשר מענק שכר לימוד או היעדרות בשכר לצורך לימודי אנגלית מעבר לשכר הלימוד הבסיסי;

(ו) לימודי תואר ראשון במשפטים והתמחות

1. בקשות ללימודים לתואר ראשון במשפטים/לימודים מקבילים במשפטים, שמאות מקרקעין ומקצועות אחרים בהם תחליט נציבות שירות המדינה כי הביקוש עולה על הצורך לעודד לימודים כאמור, יש להעביר לוועדת ההשתלמות המרכזית בנציבות שירות המדינה.

א. אין לאשר התמחות (סטאז') על חשבון ימי היעדרות בשכר;

ב. אין לאשר התמחות (סטאז') במשפטים במשרד בו מועסק עובד המדינה בתפקיד אחר.

2. קריטריוני הסף להגשת בקשות לוועדת ההשתלמות המרכזית ללימודי תואר ראשון במשפטים הם:

עובדים על-פי כתב מינוי או עובדים על-פי חוזה מיוחד בעלי ותק של 5 שנים לפחות בשירות המדינה, שדרגת משרתם בתקן 20 ומעלה בדירוג המינהלי או בדרגות מקבילות בדירוגים המקצועיים, שלתפקידם יש זיקה חזקה וברורה לתחום המשפט, ולימודי התואר הראשון במשפטים יתרמו תרומה ממשית לתחום עיסוקם.

3. לימודים לתואר שני

(א) המכסה המרבית למענק שכר לימוד - שכר הלימוד הבסיסי לתואר שני x שנתיים x אחוז המענק שאושר על-ידי המשרד;

(ב) המכסה המרבית של ימי ההיעדרות בשכר - לא יותר מ-56 ימי היעדרות בשכר לכל התואר;

(ג) המכסה המרבית של ימי היעדרות בשכר לצורך השתתפות בבחינות - עד 12 ימי היעדרות (ליום הבחינה בלבד) לכל התואר;

(ד) משך הלימודים המרבי שבגינן ניתן לאשר מענק שכר לימוד כאמור לעיל, יהיה לא יותר משנתיים;

(ה) לגבי תוכניות לימודים מיוחדות וחריגות לתואר שני, אשר יאושרו מראש על-ידי אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה, בהן משך הלימודים משתרע על בין 3 ל-5 סמסטרים ניתן להתייחס למשך הלימודים כאל שתי שנות לימוד אוניברסיטאיות, ולאשר עד פעמיים שכר לימוד השנתי כמשמעו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, וכן לאשר ימי היעדרות בשכר בהתאמה לתקופת הלימודים.

4. לימודי תעודה

משך הלימודים המרבי יהיה בהתאם לתכנית הלימודים, ולא יותר משנתיים. המכסה המרבית ללימודי תעודה, למענק שכר לימוד, ולימי היעדרות בשכר לצורך לימודים ומבחנים, תהיה כמו ללימודי התואר השני.

5. לימודים לתואר שלישי

- (א) המשרד רשאי לאשר סיוע במימון ואישור היעדרות ללימודים לתואר שלישי אך ורק לעובדים אשר נדרשים לתואר זה על-פי מסלול קידום ותיאור תפקידם;
- (ב) במקרים מיוחדים, בהם סבור המשרד כי יש בלימודי התואר השלישי של העובד או בנושא הדוקטורט בכדי לתרום תרומה משמעותית למשרד או לשירות המדינה, עליו לפנות בבקשה מיוחדת לוועדת ההשתלמות המרכזית בנציבות שירות המדינה. הבקשה תהיה חתומה על-ידי המנהל הכללי של המשרד/יחידת הסמך;
- (ג) תנאי סף ללימודים לתואר שלישי, לפחות שלוש שנות ותק בשירות המדינה, מהן לפחות שנתיים עבודה במשרד של מגיש הבקשה. במקרים חריגים בהם סבור המשרד שמוצדק לחרוג מתנאי סף זה, עליו לפנות בבקשה מיוחדת ומנומקת לוועדת ההשתלמות המרכזית, כאמור בנסמן (ב) לעיל.

(פב/6)

6. כתיבת עבודה תזה לתואר שני או שלישי

- המשרד רשאי לאשר ימי ההיעדרות בשכר לצורך כתיבת עבודה תזה לתואר שני וכתיבת עבודת דוקטורט (לתואר שלישי) ממסכת ימי ההשתלמות בשכר (ראה פרק משנה 51.7), על-פי התנאים הבאים:
- (א) העובד יציג בפני המשרד (סגן מנהל כללי בכיר למינהל ומשאבי אנוש או הממונה על ההדרכה) את נושא העבודה ואת אישור המוסד האקדמי לנושא התיזה;
- (ב) העובד יתאם עם המשרד מראש את מספרם הכולל של ימי ההיעדרות בשכר בהם הוא מבקש להשתמש לצורך כתיבת העבודה;
- (ג) לכתיבת עבודת תזה לתואר שני ניתן לאשר עד 30 ימי השתלמות בשכר ולכתיבת עבודת דוקטורט עד 60 יום;
- (ד) אין לאשר יותר מיום היעדרות אחד בשבוע לצורך כתיבת העבודה;
- (ה) ההיעדרות תותנה בכך שהעובד הכותב את העבודה יזכה בפועל בתואר (תואר שני או שלישי על פי העניין), קרי, העובד יציג בפני המשרד, לאחר כתיבת העבודה את תעודת הזכאות לתואר. במידה והעובד לא יציג זכאות לתואר ינוכו הימים שאושרו ממסכת ימי החופשה של העובד.

7. לימודים באוניברסיטה הפתוחה

- (א) המשרד רשאי לאשר לצורך לימודים אקדמיים לתואר ראשון ושני באוניברסיטה הפתוחה, במגמות לימוד המוגדרות על-ידי המעסיק כחיוניות למילוי תפקידו של העובד, ותורמות תרומה של ממש למילוי תפקידו ולהעלאת רמתו המקצועית כדלקמן:

1. לתואר ראשון - מענק שכר לימוד בשיעור של עד 75% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי. החל מהקורס השמיני ניתן לאשר מענק שכר לימוד של עד 90% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי. כמו כן ניתן לאשר היעדרות בשכר לצורך הלימודים בשיעור של שניים עד שלוש שעות לכל מפגש בקורס, (אך לא יותר מ-8 שעות היעדרות בשבוע, ולא יותר מ-28 שעות לימוד בסך הכול לכל קורס), וכן יום היעדרות אחד לבחינה לכל קורס (ליום הבחינה בלבד) ובסה"כ לא יותר מ-19 ימי בחינה לכל התואר;

2. המסכה המרבית למענק השתלמות לתואר ראשון היא עלות 18 קורסים, (במקרים בהם מקנה כל קורס 6 נקודות ובסה"כ 108 נקודות זכות לתואר), ובנוסף קורס אחד באנגלית. במקרים בהם מספר נקודות הזכות לקורס קטן מ-6 נקודות זכות, ניתן לאשר בסה"כ לתואר אחד לא יותר מ-108 נקודות זכות, ובנוסף עלות קורס אחד באנגלית. השתתפות המשרד בעלות הקורסים שמספר הנקודות בהן קטן מ-6 נקודות זכות תהיה באופן יחסי לעלות קורס בן 6 נקודות זכות;

3. לתואר שני - המסכה המרבית למענק שכר לימוד תקבע על-פי תכנית הלימודים המאושרת על-ידי הגורם המוסמך. לכל קורס אקדמי רשאי המשרד לאשר מענק שכר לימוד בשיעור של עד 90% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי. כמו כן ניתן לאשר היעדרות בשכר לצורך הלימודים בשיעור של שניים עד שלוש שעות לכל מפגש בקורס (אך לא יותר מ-8 שעות היעדרות בשבוע, ולא יותר מ-28 שעות לימוד בסך הכול לכל קורס), וכן יום היעדרות אחד לבחינה לכל קורס (ליום הבחינה בלבד) וכל זאת בהתאם לתוכנית הלימודים. (עד/2)

(ב) מעבר מתכנית משולבת לתכנית רגילה באוניברסיטה הפתוחה -

לעובד העובר מתוכנית לימודים במוסד לימודי המשלב לימודים עם האוניברסיטה הפתוחה לתוכנית לימודים רגילה באוניברסיטה הפתוחה (קרי, למידה בקורסים פרטניים תוך צבירת נקודות זכות), ניתן לאשר בסה"כ לכל התואר לא יותר מהמסכה המרבית ללימודי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה כמצוין לעיל.

8. הוראות שונות הנוגעות ללימודי "השכלה כללית"

- (א) העובד רשאי לפצל את שעות ההיעדרות בשכר שאושרו לו לצורך לימודים על פני מספר ימים בשבוע;
- (ב) אישור מענק שכר לימוד לצורך רכישת השכלה אקדמית מותנה בהתחייבות העובד לשרת בתום תקופת הלימודים בהתאם להוראות פסקה 52.142;

(ג) ימי ההיעדרות שיאושרו לעובד לצורך לימודים אקדמיים ינוכו מסך-כל ימי ההשתלמות המגיעים לעובד, בהתאם להסכם הקיבוצי ופרק משנה 51.7 העורך הבחנה בין לימודים במגמות מועדפות ללימודים במגמות לא מועדפות (ראה נסמן (ה)1ב)ג) לעיל;

(ד) לא יאושרו דמי אש"ל. אישור שעות נוספות יהיה בכפוף להנחיות המופיעות בפרק זה.

9. הנחיות לגבי עובד במשרה חלקית ולימודים בתוכנית חלקית

(א) עובד במשרה חלקית

1. האחראי רשאי לאשר מענק שכר לימוד והיעדרות בשכר לעובד המועסק במשרה חלקית, יחסית לחלקיות משרתו;
2. מבקש האחראי לאשר לעובד כנ"ל, מענק שכר לימוד והיעדרות בשכר בשיעור גבוה יותר מחלקיות משרתו של העובד, וכן במקרים בהם מבקש האחראי לאשר מענק והיעדרות כנ"ל לעובד המועסק בפחות מחצי משרה, יפנה במכתב מנומק לקבלת החלטת ועדת ההשתלמות המרכזית (ראה סעיף 51.24).

(ב) לימודים בתוכנית חלקית

1. עובד הלומד בתוכנית חלקית - יאושרו לו שעות היעדרות שבועיות וימי היעדרות שנתיים לבחינות, כאמור לעיל, בהתאם לחלקיות לימודיו;
2. נעדר עובד בהיקף העולה על מספר השעות שהוא זכאי להן, יהיה עליו להשיב למשרד את שעות ההיעדרות העודפות, על-פי הסדר שייקבע, בכפיפות להוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 ובהתאם לצרכי המשרד;
3. על הקלות בשעות העבודה לעובדים לומדים שגילים למטה מגיל 18, ראה פסקה 31.132.

(ו) לימודים בשלוחות של מוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל

אין לאשר השתתפות בשכר לימוד ובימי היעדרות לצורך לימודים בשלוחות של מוסדות להשכלה גבוהה מחוץ לארץ (ראה הודעת נציבות שירות המדינה סב/19).

(ז) לימודי עובדים בכירים ועובדים במשרות אמן

1. אין לאשר השתתפות במימון לימודים מסוג השכלה כללית לעובדים במשרות אמן בלשכת מנכ"ל או מוקבל מנכ"ל שמונו מחוץ לשירות המדינה. יחד עם זאת ה"אחראי להדרכה" מוסמך לאשר השתתפות עובד במשרת אמן בלשכת מנכ"ל או מוקבל מנכ"ל בפעולת הדרכה מסוג "השכלה כללית" כהגדרתה בפסקה 51.112 לעובדי לשכת מנכ"ל או מוקבל מנכ"ל אשר זכאים להתמודד במכרז פנימי ובין-משרדי בהתאם לכללים שנקבעו בפסקה 02.624 ובפרק משנה 52.1, ובהתאם להנחיות אגף בכיר למידה ורווחה ארגונית בנושא זה. השתתפות במימון לימודים על-פי האמור בפסקה זו, לעובדים במשרות שמתח הדרגות הצמוד להן 42-44 ומעלה בדירוג המח"ר או בדרגות מקבילות בדירוגים האחרים ודרגת העובד 43 ומעלה (שאינם מנכ"לים או מקביליהם), טעונה המלצת מנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך ואישור ועדת ההשתלמות המרכזית. בנוסף, ניתן לאפשר מימון ויציאה להכשרות קצרות טווח, עד עשרה ימי הכשרה בשנה, לעובדים מן החוץ המועסקים מעל שנה בלשכת המנכ"ל או מוקבל המנכ"ל;
2. השתתפות עובד לשכת מנכ"ל או מוקבל מנכ"ל בפעולות הדרכה משרדיות פנימיות, בהן משתתפים עובדי המשרד בלבד (לא כולל פעולות הדרכה מטעם נציבות שירות המדינה), נתונה לשיקול דעת המשרד, בהתאם לנסיבות העניין, ובכללן ותק העובד, העלות השולית של השתתפות העובד, רלוונטיות ההכשרה וכדומה;
3. למען הסר ספק, מגבלות אלה אינן חלות על עובד לשכת מנכ"ל או מוקבל מנכ"ל שמונה מקרב עובדי המדינה או על עובד שמונה מקרב תכנית הצוערים לשירות המדינה.

(פג/5)

(ח) לימודים בסמסטר קיץ

העובד רשאי לנצל חלק מהמכסה המרבית האמורה לעיל גם לצורך לימודים בסמסטר קיץ במידה ומתקיימים לימודים פרונטליים גם במהלך הקיץ. בכל מקרה אין לאשר בשנת לימודים אחת כולל סימסטר קיץ יותר מהמכסה המרבית הן לעניין ימי ההיעדרות בשכר, והן לעניין מענק שכר הלימוד.

(ט) ימי בחינה במסגרת לימודים אקדמיים

1. ימי ההיעדרות לבחינות כמצוין לעיל מיועדים לימי הבחינה בלבד (להבדיל מימי הכנה לבחינות, אותם אין לאשר);
2. במקרים בהם נדרש העובד לבחינת גמר מסכמת לקראת סיום התואר השני ו/או השלישי, ניתן לאשר יום אחד או יותר מתוך סך כל ימי ההיעדרות לבחינות בשנה המגיעים לעובד כאמור לעיל, בהתאם לחלקיות לימודיו;
3. אישור יום הבחינה לעובד מתייחס לאישור יום עבודה מלא (8 שעות עבודה), ללא תלות בשעה בה נערך המבחן (בוקר, צהרים או ערב). יחד עם זאת, העובד אינו חייב לנצל את מלוא יום המבחן (8 שעות עבודה) לצורך המבחן, והוא רשאי להשתמש רק בחלק משעות יום העבודה לצורך המבחן, וביתרת השעות להשתמש לצורך מבחנים נוספים;
4. שעות ההיעדרות לצורך בחינות כוללות בתוכן גם את זמן הנסיעה למקום הלימודים וחזרה.